

Ime in priimek: _____ Datum: _____

Razred: _____ Dosežene točke: _____ /22 Ocena: _____

PISNA RAZČLEMB A UMETNOSTNIH BESEDIL
Preverjanje znanja, 9. razred**I. Pozorno preberi besedila ali njihove dele in reši naloge.****1. a) V katero književno zvrst spada del besedila? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.**

Ne žvenka, ne cvenka,
pa bati se nič;
živi se brez plenka
o petju ko tič.

A V poezijo. B V prozo. C V dramatiko.

	1
--	---

b) V delu besedilu je primera ali komparacija. Izpiši jo.

	1
--	---

2. a) Kaj v spodnjem odlomku pomeni podčrtana besedna zveza?

Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

Brunetta se je zaradi tega ujezila in rekla: »Tako mi vere božje, če mi ga ne daš, ti tudi jaz nikdar več ne dam tega, kar je tebi všeč!« In v kratkem sta precej besed razdrla. Naposled je Chichibio, da ne bo ljubica huda nanj, odtrgal od žerjava eno stegno in ji ga dal.

Brunetta in Chichibio sta

- A pretiravala v prepiranju.
- B si rekla, povedala veliko besed.
- C se nehala pogovarjati.
- Č drug drugemu preprečevala govoriti.

	1
--	---

b) O čem govori odlomek? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A jutranji ježi.
- B jeznem plemiču.
- C spečih žerjavih.
- Č podarjenem stegnu.

	1
--	---

3. a) Kaj sporoča zadnja kitica Vodnikove pesmi Moj spominik? Odgovori v eni povedi.

*Ne hčere ne sina
po meni ne bo,
dovolj je spomina:
me pesmi pojo.*

	1
--	---

b) Kako imenujemo rimo v tej kitici? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Zaporedna rima.
- B Oklepajoča rima.
- C Prestopna rima.

	1
--	---

c) V tej kitici je poosebitev. Izpiši jo.

	1
--	---

4. a) V verzih Prešernove šeste pesmi Gazel je refren. Podčrtaj ga.

*Al bo kal pognalo seme, kdor ga seje, sam ne ve;
kdor sadi drevo, al bode zred 'lo veje, sam ne ve.
Se pod stropam neba trudi let ' in dan nomad;
al ' pa konec leta bode kaj prireje, sam ne ve.*

	1
--	---

b) Kaj sporoča podčrtani refren? Odgovori v eni povedi.

	1
--	---

5. a) Na kaj te spominja oblika kitice iz Prešernove pesmi Zdravljica?

Kitico obkroži in odgovor napiši na črto.

*Žive naj vsi narodi,
ki hrepene dočakat' dan,
da, koder sonce hodi,
prepir iz sveta bo pregnan,
da rojak
prost bo vsak,
ne vrag, le sosed bo mejak!*

	1
--	---

b) Takšne kitice v pesmi na nas učinkujejo vidno. Dopolni poved.

Takšno pesem imenujemo _____ pesem.

	1
--	---

6. Katere so značilnosti literarnih vrst/zvrsti? Na vsako črtilico napiši črko pravilnega poimenovanja.

- ___ Je orientalskega izvora in ni deljena na kitice.
- ___ Pripoveduje o enem, dveh, kvečjemu treh glavnih dogodkih in maloštevilnih osebah.
- ___ Konec je tragičen.
- ___ Je stalna kitica iz štirih amfibraških verzov.
- ___ Pogosto v njej pomembno vlogo igra kak predmet.
- ___ Pogosta je v ljudskem pesništvu.
- ___ Je krajša pripoved iz stvarnega življenja.
- ___ Vsebuje refren in notranjo rimo.
- ___ Junak fizično (telesno) propade, a moralno (njegova ideja) zmaga.

A novela B tragedija C alpska poskočnica Č gazela

	1
--	---

7. V razpredelnico vpiši manjkajoče podatke.

AVTOR	NASLOV BESEDILA	KNJIŽEVNO OBDOBJE
	Zdravljica	
Valentin Vodnik		razsvetljenstvo
	Ta evangeli svetiga Matevža	reformacija ali protestantizem

	2
--	---

8. Katere od navedenih trditev so pravilne? Obkroži črko pred njimi.

- A W. Shakespeare je pisal komedije, tragedije in zgodovinske drame.
- B Obdobje reformacije je bilo v 18. stoletju.
- C Primož Trubar je iznašel črkopis in leta 1550 napisal prvi dve slovenski knjigi, Katekizem in Abecednik.
- Č Valentin Vodnik je bil prvi posvetni pesnik, časnikar ...
- D Romantiki poudarjajo moč človekovega razuma, izkušenj ...
- E France Prešeren je 1847. leta izdal pesniško zbirko Poezije.

	2
--	---

9. Odlomek govori tudi o ljubezni. katero umetnostno besedilo (prozno, dramsko, pesem), ki ste ga brali pri pouku, obravnava isto temo? Dopolni tabelo, tako da v prazna okenca vpišeš zahtevane podatke za prebrano besedilo.

Ko je bil žerjav že skoraj pečen in je razširjal močan, prijeten vonj, se je zgodilo, da je prišla v kuhinjo neka ženskica iz sosesčine, Brunetta po imenu, ki je bil v njo Chichibio zaljubljen.

AVTOR	Giovanni Boccaccio	
NASLOV BESEDILA	Dekameron, Četrta novela šestega dne	
ZVRST / VRSTA	novela	
SPOROČILO	Oseba se znajde c precepu med strahom in ljubeznijo, vendar jo prav to spodbudi, da se s prebrisanostjo reši.	

	4
--	---

1. a) A
b) živi ko tič
2. a) B
b) Č
3. a) Pesnik nima potomcev, toda živi večno v svojih delih.
b) C
c) pesmi pojo
4. a) Sam ne ve.
b) Refren sporoča negotovost, dvom.
5. a) Na čašo.
b) Likovna pesem.
6. Č, A, B, C, A, C, A, Č, B.

7.

AVTOR	NASLOV BESEDILA	KNJIŽEVNO OBDOBJE
France Prešeren	Zdravljica	romantika
Valentin Vodnik	Moj spomenik	razsvetljenje
Primož Trubar	Ta evangeli svetiga Matevža	reformacija ali protestantizem

8. A, C, Č, E.

9. Učenec navede eno od umetnostnih besedil.

AVTOR	Giovanni Boccaccio	William Shakespeare
NASLOV BESEDILA	Dekameron, Četrta novela šestega dne	Romeo in Julija
ZVRST / VRSTA	novela	tragedija
SPOROČILO	Oseba se znajde c precepu med strahom in ljubeznijo, vendar jo prav to spodbudi, da se s prebrisanostjo reši.	Brezmejna ljubezen premaguje vse ovire.